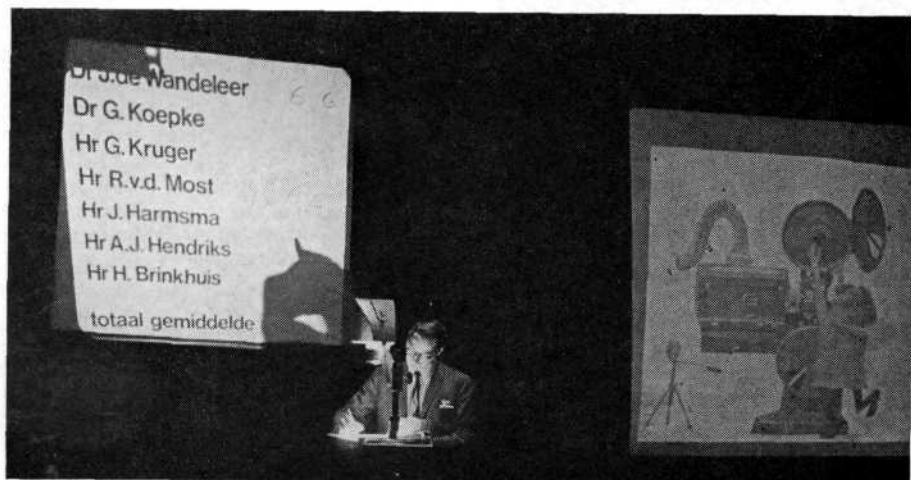


# HET APELDOORNSE NOVA-FESTIVAL BRACHT WARE FILMVREUGD



De man aan de overheadprojector schrijft de jurycijfers op.

In ons vorige nummer konden wij nog op een inlegvel de uitslag van de Nationale Wedstrijd voor amateurfilms opnemen. De laatste ronde van die wedstrijd vond publiekelijk plaats op het NOVA-festival, dat dit jaar uitstekend georganiseerd werd door de Verenigde Apeldoornse Amateur Cineasten onder leiding van hun voorzitter J. P. Franx, en plaats vond in het Cultureel Centrum 'Orpheus' van Apeldoorn. Hoewel de afwerking van dit gebouw wel enige sporen van ietwat te grote haast vertoont (en wat is beton, gelaten zoals het uit de bekisting kwam toch een afschuwelijk lelijk materiaal, je snapt eenvoudig niet dat er architecten zijn die daar een 'creatief' gebruik van willen maken, zoals kennelijk ook de bouwmeester van 'Orpheus' deed), en hoewel de ruimten waarin gegeten, gewandeld, gedronken, gedanst en feestgevierd werd door de festivalgangers stellig ook niet 'cosy' waren, was de grote schouwburgzaal zelf ideaal te noemen voor het hoofddoel op 29 en 30 oktober: de filmvertoning, beoordeling en prijsuitreiking.

De 'technische ploeg' van de NOVA, bestaande uit de heren Van Burkom, Ebeling, Hintzbergen, Teeuw en Berg had er weer een perfecte show van perfecte (voor zover de films tenminste perfect waren) smalfilmprojectie van gemaakt. Het publiek in deze fijne schouwburgzaal wist het gebodene naar waarde te schatten zodat er wel iets van 'festivalsfeer' ontstond, al was het publiek nog wat schuchter met het laten blijken van goed- of afkeuring jegens het vertoonde of het onmiddellijk daarop volgende jury-oordeel.

Dat jury-oordeel voltrok zich dit jaar op een geheel nieuwe manier. Nadat in de NOVA-districtswedstrijden een eerste selectie voor de nationale wedstrijd had plaatsgevonden, werden de uitverkoren films in de U.S.A.-studio door een reeks algemeen geachte juryleden bekeken. Deze juryleden hadden als enige taak hun 'ja' of hun 'nee' uit te spreken over het al of niet vertonen in de eindronde op het festival in Apeldoorn. Zestien films kregen aldus het 'ja' en om het publiek niet helemaal in het ongewisse te laten omtrent de 'nee's' werden in Apeldoorn ook nog zeven films vertoond die volgens de voorjury niet in aanmerking kwamen voor de eindstrijd. Hoewel die zeven films ook fraaie kwaliteiten vertoonden kreeg men toch wel de indruk dat het publiek het grotendeels eens was met het afwijzen voor de wedstrijd door de voorjury. Aan de overgebleven zestien films werd door de in het vorige nummer reeds genoemde juryleden onmiddellijk na de vertoning een cijfer gegeven. Deze zeven juryleden, persoonlijk sterk van elkaar verschillend maar allen zonder twijfel zeer capabel voor hun moeilijke taak, zaten verspreid in de zaal en konden daarom niet met elkaar overleggen. Bovendien hadden ze slechts enkele minuten tijd om over hun cijfer te beslissen, waarna dit werd doorgegeven aan de man bij de overheadprojector op het po-

dium die dit cijfer dan ten aanschouwe van het publiek opschreef. Wij hebben al meermalen betoogd dat wij dit systeem van alle kwade systemen van filmbeoordeling nog het minst kwade achten; er zijn nu zeven algemeen geachte stemmen, hun cijfers worden bij elkaar opgeteld en door zeven gedeeld, waarna het gemiddelde eindcijfer vastligt. Zonder verdere discussie worden de prijzen dan volgens vooraf gestelde normen toegekend (6-7: brons, 7-8: zilver, meer dan 8: goud, aan eervolle vermeldingen doet men — terecht — niet meer). Over de toekenning van de speciale prijzen wordt nog wel gediscussieerd door de gezamenlijke jury, maar het spreekt vanzelf dat de Nationale Wisselprijs naar de film met het hoogste gemiddelde eindcijfer gaat. Hoewel wij instemmen met deze wijze van beoordelen bleek er in de praktijk in Apeldoorn toch een zwak kantje aan te zitten, nl. als er films van wat moeilijker of experimenteel karakter aan de orde kwamen. Er zijn van die films die een ieder na het bekijken even moet laten bezinken om zijn mening te kunnen bepalen. Zulke films waren er in Apeldoorn ook, maar volgens het toegepaste systeem moesten de juryleden ook hierover direct hun oordeel geven. Wij denken zo dat ze het daar nogal moeilijk mee hadden en misschien na wat langere bedenktijd ook een ander (hoger) cijfer hadden gegeven. Nu leek het er al echt op dat bij dit systeem de wat meer progressieve films al te gauw terecht kunnen komen in de hoek waar de klappen vallen en aangezien een amateur niets beter dan progressief kan zijn, kan dit averechts werken op de voortgang in de creatieve amateurfilmsector. Op dit moment zien wij niet direct een oplossing voor dit moeilijke punt maar wellicht weet het NOVA-bestuur deze dreigende klip op een goede manier te omzeilen.

Dat de 'hervormingen' welke de laatste jaren in toenemende mate in de NOVA, de NOVA-districten en de NOVA-clubs worden doorgevoerd positieve resultaten beginnen af te werpen wordt duidelijk uit vele dingen en niet in het minst door het toenemende bezoek aan de festivals: in Apeldoorn was het drukker dan ooit en bedenkend dat dit festival nu geheel en al in het teken van de film stond is het tegelijk duidelijk dat het het publiek ook echt om de films gaat.



Prijswinnaars 1966 op het podium:  
v.r.n.l.: drs. J. W. Vet, NOVA-voorzitter,  
J. Dorresteyn, J. Pieëte, J. Geertsema (zijn  
medefilmer H. Otto was afwezig),  
J. L. J. G. Meertens, J. W. Both (namens  
de Achterhoekse Smalfilm Amateurs),  
H. Korswagen, E. W. Tietjens, I. Maigret,  
A. K. Kooy en Th. Jansen.

Een gedeelte van het publiek in de grote  
zaal van 'Orpheus' tijdens de  
prijsuitreiking.



De Nationale Wisselprijs kwam dit jaar in handen van de heer Jan Dorresteyn, de hardwerkende voorzitter van de smalfilmclub 'De Vlinder' te Alkmaar. Hij kreeg deze hoogste onderscheiding voor zijn kleurenfilm 'Ritmetaal', terwijl aan deze film bovendien werden toegekend een gouden medaille en de 'Ergon-Electric Wisselprijs' voor de meest functionele geluidstoepassing, benevens de 'Ir. W. Brusse Wisselprijs' voor de best geklasseerde 8 mm film. En voor zijn film 'Impressie van Henk van den Idsert' kreeg de heer Dorresteyn dan nog een zilveren medaille. Voor zover wij weten filmt de heer Dorresteyn — 26 jaar jong — pas twee, hoogstens drie jaar: dat betekent wel een bijzonder snel doorstoten naar de top! Wij hebben hier stellig met een groot talent te doen. . .

'Ritmetaal' is een heel mooi en afwisselend gefotografeerde film over het metaalbedrijf en vooral over de mensen in dat metaalbedrijf. Het geheel wordt met humor en vaart gebracht, perfect getimed, perfect gemonteerd. En de toekenning van de 'Ergon-Electric Wisselprijs' voor de meest functionele geluidstoepassing aan deze film zegt genoeg over het geluid bij 'Ritmetaal'. 'Impressie van Henk van den Idsert' geeft een beeld van leven en werk van deze beeldende kunstenaar. Nu hebben wij dit soort films al uitentree gezien en het moet echt wel iets bijzonders wezen willen wij er nog echt geboeid door raken. Bij deze film was dit het geval en dat vooral omdat die man Van den Idsert er zo goed uit kwam als een serieus en hard werkend iemand aan wie elke pose vreemd is. Deze impressie brengt echt een confrontatie met een kunstenaar, terwijl dergelijke films maar al te vaak blijven steken in het driftig opzetten van een schilderijtje terwille van de filmer en enkele pathetische bekkentrekkerijen van de ar-

tiest onder het filmersvuur. Dorresteyn heeft dit weten te vermijden en een gave en verzorgde film over dit onderwerp gemaakt. Dat 'Impressie van' had best uit de titel kunnen wegblijven. Goud won ook 'Brulfte in 'n Achterhoek': een geweldige film en een geweldige clubprestatie want deze film werd gemaakt door alle vijf leden van de fameuze Achterhoekse Smalfilm Amateurs uit Lochem, die enkele jaren geleden ook al zo'n onvergetelijk NOVA-congres wisten te organiseren (een bekenenis: uw verslaggever is op dat congres aan de drank geraakt — het woord 'bol endeke' zegt degenen die er toen ook bij waren genoeg). Drank uit 'bol-endeke' en uit gewone glaasjes vloeit er ook rijkelijk in deze filmische weergave van een Achterhoekse boerenbruiloft op de manier zoals die tot ongeveer de eeuwwisseling plaatsvond, maar er wordt niet alleen gedronken, maar ook gegeten en gefeest

dat het een lieve lust is. De film toont een dergelijke bruiloft van A tot Z in een prachtige reconstructie; het is haast ongelooflijk dat dit allemaal door amateurs gespeeld en in elkaar gezet is. De film duurt maar liefst 25 minuten! Het is eigenlijk jammer dat deze film, die nooit meer zó herhaald kan en zal worden, niet op 16 mm gemaakt is, waarmee de verspreidingsmogelijkheden veel en veel groter geworden zouden zijn. De makers: J. H. de Koster, W. Both, C. F. Postel, N. Scheen en D. Streek konden een ovatie van het festivalpubliek in ontvangst nemen terwijl Annie Harkink, de bruid uit de film, speciaal op het podium moest komen om een dankbare hulde in ontvangst te nemen. Joop Pieëte kon aan de lauweren voor zijn prachtige natuurfilm 'Miroirs' ook een gouden NOVA-medaille plus de 'Smalfilmprijs' voor de beste fotografie toevoegen, terwijl hij ook nog de



„Cinepa Wisselprijs“ voor de beste met een Paillard-Bolex camera opgenomen film in ontvangst kon nemen. De belangrijke „Emile Brumsteede-Wisselprijs“ voor de meest progressieve film kon voor het eerst na enige jaren weer toegekend worden, ook al aan een „newcomer“: de heer I. Maigret uit Utrecht, voor zijn hoogst persoonlijke 16 mm experiment „Fiction“, welke film ook een bronzen medaille kreeg. Op 8 mm was er van de heer Maigret „Grafscrift“ (zilver) een even persoonlijke verfilming van het gelijknamige gedicht van Gerrit Achterberg, waarin het naar onze smaak alleen aan de montage schortte: verschillende gedeelten konden veel korter gesneden worden, zoals een goed gedicht ook „kort gesneden“ is.

„Corpus Delicti“ van de heer J. L. J. G. Meertens uit Geleen kreeg zilver. Een humoristische film naar een meesterlijk gevonden idee uit het rijk geschakeerde terrein van de huwelijksontrouw. De heer Meertens heeft over het ontstaan van deze film een boeiend en instructief verhaal voor „Smalfilm“ geschreven dat u in het volgende nummer nader zal inlichten. Mevrouw Meertens toonde zich ook een goede actrice in „Volautomatisch“, een filmpje over een volautomatische wasmachine dat echter buiten de bekroningen viel. De in dit blad al beschreven speelfilm „Dat beloof ik“ van het U.S.A.-duo Otto en Geertsema kreeg in deze wedstrijd ook een zilveren medaille. Brons was er verder voor „Doa Koame de keekers“ een nogal simpel familiekluchtje van de Nationale Wisselprijswinnaar van het vorige jaar, Bob Jansen uit Schimmert, „Waar wij leven“, van A. K. Kooy uit Heemskerk, een goed maar nogal dia-achtig gefotografeerde impressie van de IJmond (wij misten wel erg de dynamiek van dit levendige stuk Nederland), „Water“, een flitsend, soms té flit-

(vervolg op pagina 11)

Foto geheel boven:  
J. Dorresteyn, de grote winnaar.

Foto boven:  
De uitreiking van de belangrijke „Emile Brumsteede-Wisselprijs“ voor de meest progressieve film aan newcomer I. Maigret.

Foto rechts:  
Annie Harkink, de bruid uit „Brulft in 'n Achterhoek“, tijdens haar huldiging.  
foto's: J.V.



send gemonteerde reeks prachtige maar weinig samenhangende instellingen van mensen bij het water, gemaakt door de heer H. Korswagen uit Driebergen, en ten slotte voor 'Hij-Zij', een 'rijbewijs-voor-mevrouw' geschiedenis van de bekende 9,5 mm filmer E. W. Tietjens uit Drachten die met zijn geestige films nu al enkele jaren achtereen als enige in den lande de 9,5 mm vaan hoog weet te houden.

Tegelijk met deze prijzen werden twee prijzen uitgereikt voor de beste films uit de door de NOVA georganiseerde wedstrijd voor films over het huwelijk van prinses Beatrix: de eerste prijs aan de heer Reterink uit Den Haag en de tweede prijs aan de heer Valkenburg uit Tilburg.

Ook jurylid dr. Jules de Wandleer uit Antwerpen, secretaris-generaal van de UNICA, reikte met lovende woorden de vier UNICA-onderscheidingen uit aan de amateurs die Nederland dit jaar op de vierde plaats in de UNICA-wedstrijd deden belanden: de heren Harmsma, Otto, Leydeckers en Van Echten en Verboom.

Na een hartelijk afscheidswoord van NOVA-voorzitter drs. J. Vet verlieten de vele festivalgangers het Cultureel Centrum 'Orpheus' waar ze zich na de officiële opening van het festival door burgemeester mr. A. L. des Tombe van Apeldoorn twee dagen tegoed hadden kunnen doen aan allerlei zaken die des amateurfilms zijn, waaraan ook de exposanten Projecta uit Weert, Borsumij Wehry uit Den Haag, Cinepa uit Rotterdam, Willem van Rijn uit Amsterdam, Grundig uit Amsterdam, Agfa-Gevaert uit Den Haag, Negema uit Bussum, Foto Film Fischel uit Amsterdam en Boonen en Co. uit Amsterdam met hun interessante stands een levendig aandeel hadden.

Wat niet met amateurfilm te maken had maar desondanks door de verenigde amateurfilmers ten zeerste op prijs werd gesteld was het goede optreden op zaterdagavond tijdens en na het diner van de Combo Wim van Wolfen en het Apeldoornse Krik Krak Cabaret.

Inmiddels staat het volgende Nederlandse filmfestival al weer vlak voor de deur: het internationale festival van studentenfilms 'Cinestud' dat tussen 26 januari en 2 februari gehouden zal worden in het theater 'Kriterion' aan de Roetersstraat te Amsterdam. Voor het merendeel zijn studentenfilms óók amateurfilms maar dan vaak vanuit een geheel andere hoek en opvatting dan de amateurfilm gewoonlijk komt: interessant genoeg om er een dagje of meer naar te gaan kijken!

J.V. ■